АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА

за результатами опитування стейкголдерів у межах обговорення проєкту освітньо-наукової програми «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю D3 Менеджмент

У травні 2026 року в межах обговорення освітньо-наукової програми «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю D3 Менеджмент проведено опитування стейкголдерів з метою визначення актуальності програми, оцінювання її змісту, структури, відповідності сучасним вимогам професійного та наукового середовища, а також отримання пропозицій щодо подальшого вдосконалення.

В опитуванні взяли участь 4 представники професійного та академічного середовища:

Дмитро Крикуненко — IT-компанія «Webstick», маркетингове агентство «Тінь»;

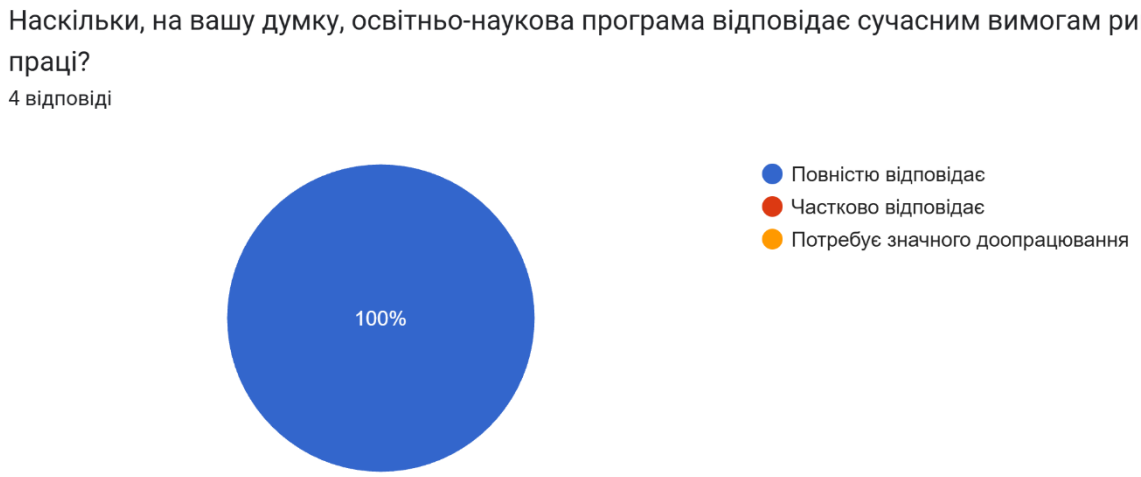
Наталія Бабаєва — ТОВ «Долинський ГЗК»;

Михайло Сагайдак — Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана;

Микола Гусятинський — Державний податковий університет.

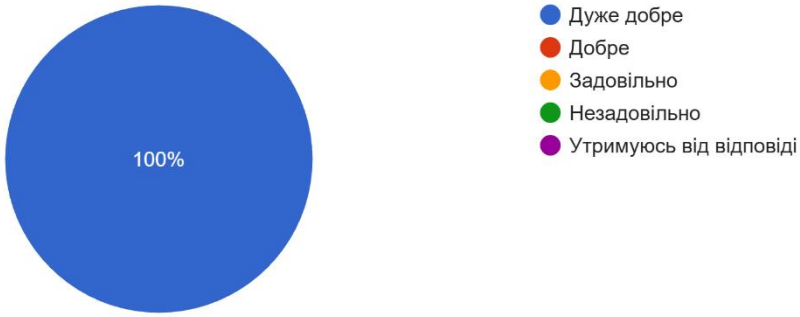
Опитування передбачало оцінювання основних характеристик освітньо-наукової програми, визначення пріоритетних професійних компетентностей і навичок, а також надання рекомендацій щодо її змістового наповнення та перспектив розвитку.

Узагальнені результати опитування відображені на діаграмах, поданих нижче



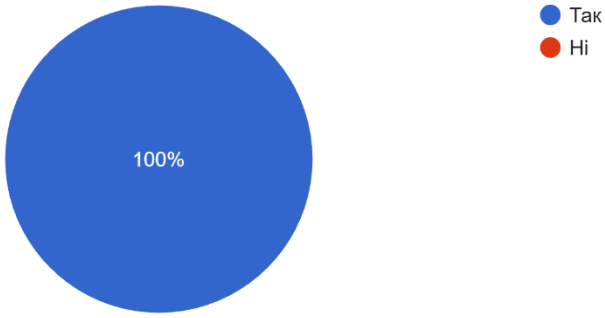
Оцініть якість, зміст і структуру ОНП:

4 відповіді



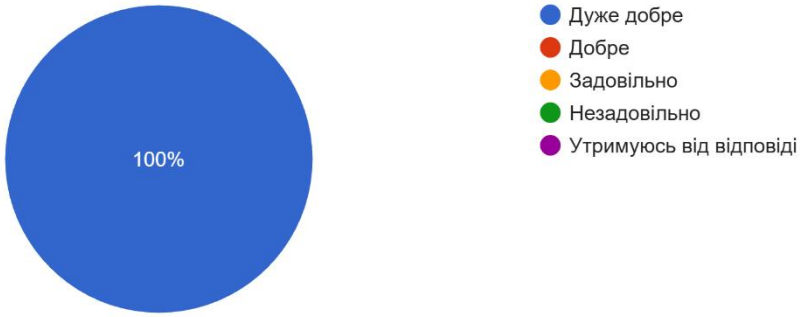
Чи сприяють форми і методи навчання досягненню заявлених цілей ОНП та програмних результатів, що заявлені у силабусах?

4 відповіді



Оцініть доцільність реалізації ОНП в регіоні:

4 відповіді



Що, на вашу думку, варто включити до ОНП, щоб вона готувала фахівців, затребуваних на ринку праці?

3 відповіді

На мою думку, структура усіх складових ОНП є логічною та збалансованою, тому всі головні момент вже враховано

Найголовніші моменти включені до цієї ОНП

Головні акценти вже зроблені в ОНП

Надайте свій коментар або побажання щодо покращення якості освітньо-наукової програми:

4 відповіді

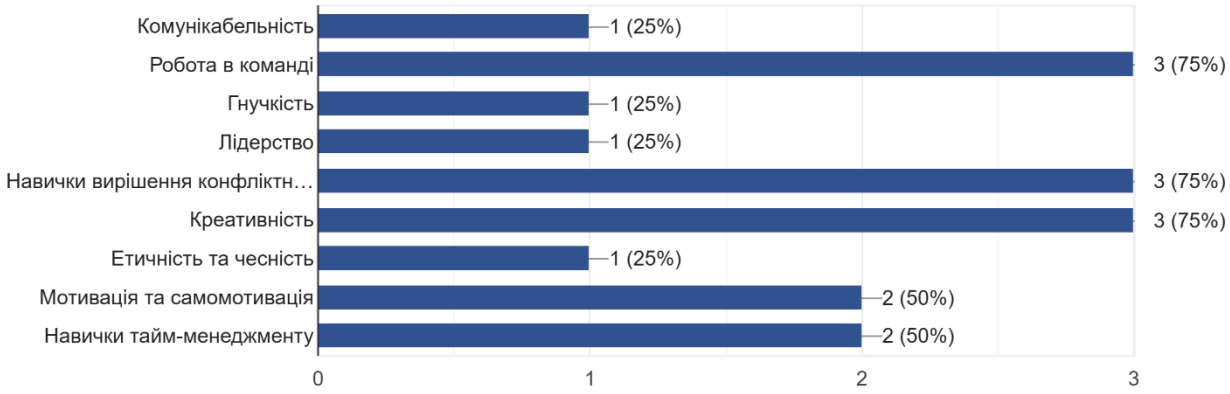
З метою подальшого змістового розвитку ОНП вважаємо доцільним посилити окремі аспекти методологічної підготовки здобувачів. Зокрема, в межах ОК «Методологія та проєктування наукових досліджень» рекомендуємо більш детально акцентувати увагу на проєктуванні наукової діяльності як цілісного процесу: від формулювання наукової проблеми, визначення мети, завдань і логіки дослідження до планування його етапів, вибору методів, організації дослідницького процесу, оцінювання отриманих результатів та визначення можливостей їх подальшого використання. Такий акцент сприятиме посиленню практичної спрямованості методологічної підготовки та більш ефективному забезпеченню здобувачів інструментами самостійної наукової роботи. Крім того, під час вивчення «Стратегічного управління сталим розвитком» вважаємо за доцільне все ж таки більше концентрувати уваги не на самому процесі стратегічного управління, а безпосередньо на стратегіях.

З огляду на подальший розвиток та вдосконалення ОНП, доцільно рекомендувати розробникам посилити окремі змістові акценти освітніх компонентів. Зокрема, на нашу думку, зміст ОК «Соціально-філософські засади освіти і науки» доцільно й надалі розглядати комплексно, забезпечуючи достатню увагу не лише до соціально-філософських засад науки, а й до сучасних теоретичних і ціннісних засад освіти. Такий підхід є обґрунтованим з огляду на перспективу подальшої професійної діяльності докторів філософії у сфері наукової та науково-педагогічної роботи, а також необхідність їх готовності до осмислення сучасних трансформацій вищої освіти та

інтелектуальної власності.
Формувати архітектуру управління організацією на основі цифрової трансформації відповідно до діючої технологічної парадигми.
Відповідно результати навчання: Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.
Застосовувати сучасні глобальні та вітчизняні тенденції щодо масштабів, результативності та факторів успіху використання різноманітних концепцій та технологій проєктного менеджменту

Які, на Вашу думку, «м'які навички» (soft skills) є найважливішими для здобувача освіти за ОНП (оберіть декілька варіантів):

4 відповіді



Які формати співпраці з університетом ви б вважали корисними для розвитку ОНП?

3 відповіді

міднародні конференції, семінари, круглі столи

міжнародне стажування і мобільність

Стажування, мобільність, тренінки, відкриті лекції,

Які недоліки ви бачите в підготовці випускників і що, на вашу думку, варто покращити?

4 відповіді

Суттєвих недоліків не вбачаю

З огляду на подальший розвиток програми, доцільно рекомендувати розробникам посилити окремі змістові акценти освітніх компонентів. Зокрема, на нашу думку освітній компонент «Методологія наукових досліджень» було б доцільно розглядати більш глибинно, вивчаючи для цього не лише методологічні засади науки, а й приділяючи детальну увагу процесу проєктування наукової діяльності загалом.

науки.

З огляду на подальший розвиток програми, доцільно рекомендувати розробникам посилити окремі змістові акценти освітніх компонентів. Зокрема, на нашу думку освітній компонент «Соціально-філософські засади науки» було б доцільно розглядати більш глибинно, вивчаючи для цього не лише соціально-філософські засади науки, а й освіти, зважаючи, на перспективу подальшої діяльності майбутніх докторів філософії у викладацькій, освітянській діяльності.

З огляду на подальший розвиток програми, доцільно рекомендувати розробникам посилити окремі змістові акценти освітніх компонентів. Зокрема, на нашу думку освітній компонент «Методологія наукових досліджень» було б доцільно розглядати більш глибинно, вивчаючи для цього не лише методологічні засади науки, а й приділяючи детальну увагу процесу проєктування наукової діяльності загалом.

Найважливішими є стратегічне та системне мислення, лідерські й комунікативні навички, здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення, працювати з даними та цифровими технологіями. Для майбутніх докторів філософії особливого значення набувають дослідницька компетентність, академічна доброчесність, критичне мислення, здатність до інновацій, міждисциплінарної взаємодії та практичного застосування результатів наукових досліджень.

Які практичні завдання або реальні кейси ви могли б запропонувати для ефективного здобуття освіти здобувачів?

4 відповіді

Ефективним буде залучення здобувачів до аналізу діяльності реальних організацій, виявлення моделювання кризових ситуацій і розроблення антикризових заходів. Важливими є підготовка проєктів організаційних змін, аналіз практик управління персоналом, використання цифрових інструментів та штучного інтелекту в менеджменті, а також розв'язання кейсів на основі власних наукових досліджень у співпраці з представниками бізнесу.

Доцільно залучати здобувачів до розв'язання реальних управлінських проблем підприємств та організацій, розроблення стратегій розвитку, антикризових заходів, проєктів цифрової трансформації та оцінювання ефективності управлінських рішень. Важливими є підготовка аналітичних досліджень на основі реальних даних, розроблення власних управлінських моделей, презентація результатів наукової роботи та їх апробація у співпраці з бізнесом. Це сприятиме поєднанню теоретичних знань із практикою, розвитку дослідницьких навичок і готовності до самостійної наукової та професійної діяльності.

організаційних змін і прогнозування результатів їх упровадження. Важливо також передбачати співпрацю з представниками бізнесу, обговорення результатів досліджень із практиками та підготовку рекомендацій, які можуть бути використані в діяльності конкретних організацій.

Доцільно залучати здобувачів до аналізу реальних управлінських проблем підприємств та організацій, розроблення стратегій їх розвитку, оцінювання ефективності управлінських рішень,

Для сучасного фахівця з менеджменту важливими є стратегічне бачення, аналітичні здібності, управління змінами, проєктне мислення та вміння працювати в умовах невизначеності. Необхідними також є цифрова грамотність, емоційний інтелект, відповідальність за прийняті рішення та здатність до професійного саморозвитку. Для здобувачів третього рівня вищої освіти особливе значення мають навички критичного аналізу наукових джерел, застосування сучасних методів дослідження, аргументованого представлення власних наукових результатів і трансформації отриманих знань у практичні управлінські рішення.

Важливими для сучасного фахівця з менеджменту є здатність адаптуватися до змін, ефективно управляти організаційними процесами, оцінювати ризики та знаходити нестандартні рішення. Особливої уваги потребують навички командної роботи, ведення переговорів, управління конфліктами, використання цифрових інструментів і сучасних методів аналізу інформації. Для здобувачів ступеня доктора філософії важливими також є методологічна грамотність, самостійність у проведенні досліджень, академічна комунікація та здатність генерувати науково обґрунтовані рекомендації для вдосконалення управлінської практики.

Здатність до системного та стратегічного мислення, критичного аналізу, прийняття обґрунтованих управлінських рішень, застосування сучасних методів наукових досліджень і цифрових технологій. Важливими є лідерські, комунікативні навички, академічна доброчесність, управління змінами, проєктний менеджмент, міждисциплінарна взаємодія та здатність генерувати інноваційні рішення для сталого розвитку організацій.

Аналіз результатів опитування

Оцінювання актуальності, змісту та структури освітньо-наукової програми

Результати опитування засвідчили високий рівень позитивного оцінювання освітньо-наукової програми.

Усі респонденти (100%) зазначили, що програма повністю відповідає сучасним вимогам ринку праці. Аналогічно 100% опитаних оцінили доцільність реалізації програми в регіоні та якість її змісту і структури на найвищому рівні — «дуже добре».

Крім того, усі учасники опитування підтвердили, що передбачені форми та методи навчання сприяють досягненню заявлених цілей освітньо-наукової програми та програмних результатів навчання.

Отримані результати свідчать про позитивне сприйняття програми представниками професійного й академічного середовища та підтверджують актуальність її реалізації.

Оцінювання змістового наповнення та професійних компетентностей

Аналіз відповідей на відкриті запитання засвідчив, що стейкголдери загалом позитивно оцінюють сформований перелік фахових компетентностей і результатів навчання.

Респонденти відзначили важливість здатності здобувачів ініціювати та реалізовувати наукові проєкти, проводити оригінальні дослідження, розробляти інноваційні управлінські рішення, застосовувати сучасні методи наукового пізнання та впроваджувати результати досліджень у практичну діяльність.

Окрему увагу приділено розвитку компетентностей у сфері проєктного менеджменту, цифрової трансформації організацій, міждисциплінарних досліджень та науково-педагогічної діяльності.

Водночас відповіді на запитання щодо необхідності включення додаткових складових до програми засвідчили, що респонденти вважають її структуру логічною та збалансованою, а основні змістові акценти — достатньо представленими.

Оцінювання розвитку загальних навичок (soft skills)

За результатами опитування визначено найбільш важливі навички, необхідні здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Найбільшу кількість відповідей отримали:

робота в команді — 75%;

навички вирішення конфліктів — 75%;

креативність — 75%;

мотивація та самомотивація — 50%;

навички тайм-менеджменту — 50%.

Комунікабельність, гнучкість, лідерство, етичність та чесність отримали по 25% відповідей.

Результати свідчать про важливість формування в майбутніх докторів філософії не лише дослідницьких і професійних компетентностей, а й навичок командної взаємодії, конструктивного вирішення конфліктних ситуацій, творчого мислення та ефективної організації власної діяльності.

Пропозиції щодо вдосконалення освітньо-наукової програми

Незважаючи на загальну позитивну оцінку програми, стейкголдери надали низку рекомендацій щодо посилення окремих змістових складових.

Зокрема, запропоновано:

Поглибити методологічну підготовку здобувачів. У межах освітнього компонента «Методологія та проєктування наукових досліджень» приділити більше уваги проєктуванню наукової діяльності як цілісного процесу: формулюванню наукової проблеми, визначенню мети, завдань і логіки дослідження, плануванню його етапів, вибору методів, організації дослідницького процесу та оцінюванню отриманих результатів.

Посилити практичну спрямованість методологічної підготовки. Забезпечити формування в здобувачів навичок самостійного планування, організації та реалізації наукових досліджень.

Розширити змістові акценти освітнього компонента «Соціально-філософські засади освіти і науки». Поглибити розгляд соціально-філософських засад освіти і науки, їх взаємозв'язку із сучасними трансформаціями вищої освіти, науково-педагогічною діяльністю та професійним становленням майбутніх докторів філософії.

Посилити стратегічну складову підготовки. У межах освітнього компонента «Стратегічного управління сталим розвитком» зосередити більше уваги безпосередньо на стратегіях розвитку організацій.

Зазначені пропозиції спрямовані переважно на поглиблення змісту чинних освітніх компонентів, а не на зміну загальної структури програми.

Практична спрямованість підготовки та співпраця зі стейкголдерами

Учасники опитування наголосили на доцільності ширшого залучення здобувачів до вирішення реальних управлінських проблем підприємств та організацій.

Серед запропонованих напрямів практичної діяльності визначено аналіз управлінських процесів, оцінювання ефективності управлінських рішень, розроблення стратегій розвитку, моделювання кризових ситуацій, підготовку антикризових заходів, дослідження конкурентоспроможності та впровадження цифрових інструментів управління.

Особливу увагу приділено використанню реальних кейсів, аналізу фактичних даних підприємств, проведенню спільних досліджень із представниками бізнесу та презентації результатів наукової роботи практикам.

Перспективними форматами співпраці з університетом респонденти визначили участь у міжнародних конференціях, семінарах і круглих столах, організацію стажувань, академічної мобільності, тренінгів та відкритих лекцій.

Реалізація зазначених підходів сприятиме посиленню взаємозв'язку між науковими дослідженнями здобувачів і практичними потребами професійного середовища.

Узагальнені висновки

За результатами аналізу опитування стейкголдерів встановлено:

1. Освітньо-наукова програма «Менеджмент» отримала позитивну оцінку всіх учасників опитування щодо актуальності, відповідності сучасним вимогам ринку праці, доцільності реалізації, якості змісту та структури.
2. Сформований перелік фахових компетентностей і програмних результатів навчання загалом відповідає очікуванням представників професійного та академічного середовища.
3. Пріоритетними напрямами розвитку загальних навичок здобувачів визначено командну роботу, вирішення конфліктів, креативність, самомотивацію та ефективне управління часом.
4. Основні пропозиції стейкголдерів стосуються поглиблення методологічної підготовки, посилення стратегічної складової навчання, розширення окремих змістових аспектів освітніх компонентів та практичного застосування результатів наукових досліджень.
5. Важливими напрямами подальшого розвитку програми є розширення співпраці з представниками бізнесу та академічної спільноти, залучення здобувачів до вирішення реальних управлінських завдань, розвиток міжнародної академічної мобільності та наукової комунікації.

Рекомендації за результатами опитування

За результатами проведеного аналізу рекомендується робочій групі освітньо-наукової програми «Менеджмент»:

1. Розглянути пропозиції стейкголдерів під час чергового перегляду освітньо-наукової програми та визначити доцільність їх урахування.
2. Опрацювати можливість поглиблення змісту освітнього компонента «Методологія та проєктування наукових досліджень» у частині формування навичок проєктування, планування та організації наукових досліджень.

3. Розглянути доцільність посилення окремих тематичних напрямів освітніх компонентів «Соціально-філософські засади освіти і науки» та «Стратегічне управління сталим розвитком» відповідно до висловлених рекомендацій.

4. Продовжити практику залучення представників професійного середовища до освітнього процесу, обговорення результатів наукових досліджень і формування практикоорієнтованих дослідницьких завдань.

5. Забезпечити документальне відображення результатів розгляду пропозицій стейкголдерів у матеріалах засідання робочої групи та/або кафедри із зазначенням прийнятих рішень щодо їх урахування чи обґрунтованого відхилення.

Результати опитування підтверджують позитивне оцінювання освітньо-наукової програми «Менеджмент» залученими стейкголдерами та свідчать про доцільність її подальшого розвитку шляхом змістового вдосконалення окремих освітніх компонентів, поглиблення методологічної підготовки здобувачів і посилення взаємодії з професійним та академічним середовищем.

Завідувач Центру менеджменту якості освіти Ольга РАТІЄВА